

انزواء (ش.ش/ رسا. ش)

انزواء (ش.ش/ رسا. ش) اصطلاحی معرفت شناختی و رسانه شناختی است.

۴ در معرفت شناسی، **وضعیت** و **نسبتی** است میان علوم و فهم ها. چه در تصور(ات) علمی از یک پدیده باشد و چه نسبت میان چند علم باشد. این وضعیت و نسبت را می توان این گونه توضیح داد: اگر یک علم (مثلاً) در تعامل با سایر علوم رشد و تکون نیابد و با آن داد و ستد نداشته باشد، در **وضعیت انزواء** بسر می برد.

معمولاً علمی که از مغرب زمین وارد **بوم سازگان** (گرته برداری شده از اکوسیستم) معرفتی جهان اسلام شده اند، نسبت به معارف اسلامی و قرآنی منزوی هستند. یعنی زیر آفتاب آن نرویده اند. (نگاه. تولید علوم انسانی اسلامی) نمودها و آثار مخرب زیادی از این انزواء حاصل می شود. مثلاً در حالت انزواء علم روانشناسی، در موارد بسیاری نسبت به دستورات مهم اسلامی بی تفاوت یا نادان می ماند. مثلاً احتمالاً بر **تاثیر یوگا یا مدیتیشن** بیش از **تاثیر ذکر و طمانینه قلبی** تاکید می ورزد.

مثال دیگر برای انزواء معرفتی، تفرق میان علوم و دور افتادگی آن ها از هم و نتیجتاً زاده نشدن

علوم کل نگر است. علم طب سنتی **پزشکی سنتی** یا **طب سنتی** توسط سازمان بهداشت جهانی چنین تعریف می شود: طب سنتی مجموعه ای است از دانسته ها، مهارت ها و اعمال که بر پایه نظریه ها، باورها و تجربه های بومی فرهنگ های مختلف است، خواه که قابل شرح باشد یا نباشد، که در بهداشت و نیز پیشگیری، تشخیص، بهبود و مداوای بیماری های جسمی و ذهنی مورد استفاده قرار

می گیرند دستورات اسلامی سلامت، آثار قرائت سوره های قرآن و دستورات سلامت در علم بهداشت و طب جدید، همه نسبت به هم کم یا زیاد در وضعیت انزواء هستند. گو اینکه شاخه های دیگر طب مانند طب سوزنی، طب کوبه ای، همسان درمانی (هومئوپاتی) یک روش درمانی است که با تحریک دستگاه ایمنی بیمار با داروهای هومئوپاتی، **مزوتراپی** عبارت است از وارد کردن گروهی از مواد فعال بیولوژیک با سوزن هایی بسیار ریز به داخل پوست و سایر روش ها در حالت عدم انزواء می توانند فرآیند تشخیص و درمان را بهبود بخشند.

انزواء علوم می تواند بسیار زیانبار باشد. مثلاً **علم اخلاق و تعلیم و تربیت**، نباید فارغ از مسایل مربوط به برخی بیمارهای جسمی مانند **تغذیه** کم خونی، **اختلالات هورمونی**، **مزاج شناسی**، **مسکن شناسی** (مبثی که در کتاب **قانون بوعلی** به آن پرداخته شده است) و **اقلیم شناسی**، و هر آنچه از نظر فیزیولوژیک بر عملکرد خلقی تاثیر می گذارد بی تفاوت و منزوی باشد.

اما انزواء در رسانه شناسی، اختلال در ارتباط اشخاص و پیام های آن ها است. مانند اینکه عده ای زبان همدیگر را نفهمند یا در ارتباط آن ها اختلال باشد ۴ نسبت به هم در حالت انزواء قرار دارند. گاهی دو نفر در کنار هم از هم منزوی و گاه از هم دور و نامنزوی هستند. گفتگوی تمدنی و گفتن و شنیدن و مفاهمه، استفاده از رسانه های جمعی، تارنماها و شبکه های ارتباطی با کمترین کژکارکرد می تواند درمان این انزواء باشد.

توجه: این انزواء با عزلت، که یک راهکار سیر و سلوکی و اخلاقی است، اشتباه گرفته نشود.

نباید در همسخنی علوم، **روش شناسی** علوم را به هم ریخت. برخورد عوامانه در مورد مساله ی همنشینی علوم، آسیب های زیاده زده است. مثلا در علم فقه، مناطات احکام در غیر مستقلات عقلیه، با مسایل علمی (تجربی) قیاس و محک زده نمی شود. تفسیر به رأی آیات قرآن کریم، تخمین های نابجا، اشتباه گرفتن نسخه های بارش فکری/آزمایشی/پیشنهادی با گزاره های محکم و... نیز از آسیب های همنشینی علوم با همدیگر است. البته اگر عالمان با هم همنشینی های رو در رو و طولانی داشته باشند این مشکل نیز برطرف می شود. (اختلاف - آمد و شد - علماء امتی رحمه)

برای مطالعه بیشتر نگا کنید اصلاحیه های نظام آموزشی و نیز ساختاری حوزه های علمیه
(بخش آینده پژوهی طلوع مهر)